

Seadusemuudatus loob paremad eeldused jälitustoimingute seaduslikkuse kontrolliks

Justiitsminister tutvustas riigikogule eelnõu, mis loob kontrollimehhanismi enne 1. jaanuari 2013 lõppenud jälitusloa alusel tehtud jälitustoimingust teavitamata jätmise põhjendatuse üle.

„Riik peab hea seisma selle eest, et inimeste põhiõigused oleksid tagatud ja jälitustoimingud on üks neid õigusi enim riivavatest meetmetest. Inimestel peab olema võimalus nende suhtes jälitustoiminguteks antud luba kohtus vaidlustada. See ongi teavitamise põhiline eesmärk,“ ütles justiitsminister Andres Anvelt.

Eelnõu lahendab põhiseadusega vastuolus oleva olukorra, kus 2004. aasta 1. juulist kuni 2012. aasta 31. detsembrini tehtud jälitustoimingutest isikute teavitamata jätmiste üle puudub tõhus kontrollisüsteem.

Jälitusasutused peavad andma hinnangu alates 2004. aasta 1. juulist kuni 2012. aasta lõpuni teostatud jälitustoimingute tegemisest mitteteavitamise põhjendatusele. Isikud, kelle suhtes jälitustoiming tehti, võib jätta sellest teavitamata vaid kohtu loal. Kohustuse täitmiseks jääb ülesande ressursimahukuse tõttu aega 2018. aasta lõpuni.

Seadusemuudatuse ajendiks on riigikohtu 20. märtsi 2014 otsus, millega tunnistati kriminaalmenetluse seadustiku rakendamise seadus põhiseaduse vastaseks ja kehtetuks osas, milles see ei näe ette tõhusat kontrollisüsteemi enne 1. jaanuari 2013 lõppenud jälitusloa alusel tehtud jälitustoimingust teavitamata jätmise jätkuva põhjendatuse üle.

Kui 2013. aastal võeti vastu uus jälitustoimingutest teavitamise kord, siis anti jälitustoimingutest mitteteavitamise lõpliku otsustamise pädevus kohtutele. Uus kord kehtis ainult selliste kriminaalasjade puhul, mis olid alustatud alates 2013. aasta algusest.

Allikas URL:

<https://www.ekei.ee/et/uudised/seadusemuudatus-loob-paremad-eeldused-jalitustoimingute-seaduslikkuse-kontrolliks>